Djelal Essad

Cha'ban

Opéra comique

en 3 actes

Musique de

M.º V. Radeglia

Mimar Sinan Üniversitesi
Türk Sanat Tarihi
Uygulama ve Araştırma Merkezi

جلال اسعد

شعبان

اوپرا قومیك

۳ پرده

استاد راده لیانك موسیقیسی

كفتارلر جناب شهاب الدین بك طرفندن نظم ایدلشدر

استانبول

۱۳۲۷

شعبان

برنجی پرده

گوزل بر منظره . صاغ طرفده یوكسك بر بغدای یغینی . صولده بر آغاج آلتی بر چایر
اوزاقده كوی ، دره و دره‌ده بر دكرمنلر كورینیور .

برنجی مجلس

كویلیلر ، شعبان

شعبان آغاج آلتنده اوتورمش قاواله چالیور . كویلیلر چالاللریله اكینلری
طوپلایوب بیچیپ اورته‌ده ایچیره‌لر . بر طرفده ده قادینلر چالیشیور .

(1) Choeur des moissonneurs

اكینجیلر قورو

Voyez ces champs, voyez ces plaines	روزكار اسر ، اووا ایكلر
Comme ils réjouissent les yeux	دالغه‌لانیر هپ اكینلر
Et ces montagnes toutes pleines	صحره‌مزده بزم تارلا
De parfums et de chants joyeux	لقمه‌مزدر بزم اكین
Travaillons bien, pas de paresse	چالیشالم دیر مولا
Travaillons et chantons aussi	اككك بیچك ، بیچك اكك
Mes Amis nos chants d'allegresse	یورولمزده چالیشیرز
Mettront en fuite les soucis	قوشلر كبی چاغریشیرز

Cha'ban

Acte 1

Champ de blé ~~a~~ à droite une grande meule. au loin au fond on aperçoit le village, la vallé et quelques moulins.

Scène I

Cha'ban, Paysans

Cha'ban, assis sous ~~un~~ arbre, joue ~~joue~~ de son caval pendant que les moissonneurs et les paysannes travaillent.

<

Cha'ban	شعبان
Ô ma flûte enchanteresse	عایشه کوکلک بر جلبیه
Par tes accents pleins de caresse	شعبان دوه بر بلبلیه
Chante toujours, Chante toujours	بن چالارکن اورلغمی
Le nom d'Aiche et mon amour	دلکلرینه بن دوسولیه بوره
Choeur	قورو
~~Cha'ban ta~~ Ta musique enchante le paysage	بلبلیه بولک شعبان
7 Tu es rossignole du village	اودر بزه حاتل چالان
a Mais si tu ne travaille pas	فقط دوشونه دوشونه شعبان
Tu restera hors du partage	قیشه کلیر حالک نیجه
Tu chante comme une cigale	هایده قالقده براز چالیسه
Mais par la neige et par le vent	چالیشایه سنده آلیسه
Quand viendra la saison fatale,	براز جک کلیر قیشه
Que feras-tu, alors, Cha'ban ?	بازیسه شعبان حالک نیجه
Cha'ban	شعبان
J'attendrais la saison propice	قیشه کلیر اوله کریم
Où le soleil reparaîtra	اودر بهاری بکلرم
Ensemble	برلکده
Cha'ban	شعبان
A travers toutes les tempêtes	الله کلر کجر زمانه
Un Dieu clement me conduira	قورقمام حالم اولمز نیجه
Choeur	قورو
Tu n'es qu'une mauvaise tête	فقط دوشونه دوشونه شعبان
Cha'ban prend garde, il t'en cuira	قیشه کلیر حالک نیجه

7

(۱) بر کویلی (شعبانه)

اوطه: بز بو آتش کبی صیجاقده یانارکن شعبان کولکه‌ده اکلنیور

شعبان

قورقمایکز سزدن اکمک ایسته‌میه‌جکم

(۲) دیکر کویلی

زاتاً چالمق ایچون هر وقت قارنی بوش اولملی

(۱) کویلی

بز قیشین اوجاق باشنده دیکلنیرکن شعبان طاغده آو آرایه‌جق

شعبان

اوراسی بنم بیله‌جکم شی

(۳) نجی کویلی

آیول خبرکز یوقمی که شعبان کیدیورمش!

کویلیلر

نره‌یه؟

(۱) نجی کویلی

استانبوله

کویلیلر

استانبوله؟ صحیح می شعبان؟

شعبان

همن بوکون.

1er paysan (à Cha'ban)

Pendant que nous rôtissons sous ce soleil ardent Cha'ban s'amuse à l'ombre

Cha'ban

N'ayez crainte, je ne vous demanderai pas du pain

2e Paysan

Il a d'ailleurs besoin d'avoir toujours l'estomac vide pour mieux souffler.

1er Paysan

Alors qu'en hiver nous nous reposerons autour du foyer Cha'ban ira chercher du gibier à la montagne

Cha'ban

Ça c'est mon affaire

3ème

A propos, savez-vous la nouvelle. Cha'ban s'en va

les autres

Où donc?

1er

A Stamboul

Paysans

Est-ce vrai, Cha'ban ?

Cha'ban

Aujourd'hui même.

3ü

Tiens, ses sacoches sont même prêtes.

1ü

Tu t'en vas seul.

Cha'ban

Avec Mémiche.

2ü

Voilà pourquoi aujourd'hui ta musique est mélancolique

1ü

C'est l'amour d'Aïché.

2ü

Ta mère le sait-elle ?

Cha'ban

Non

2ü

Aïché ?

Cha'ban

Non plus

1ü

Pauvres femmes.

چوبان

بالعکس بن انلری ذلتدن قورتارمق ایچون کیدییورم

(۱) نجی کویلی

استانبولده پاره می قازانیلیر

چوبان نیچون اولماسین ، باق محمد بش سنه ظرفنده اوچ تارلا ایله درت چیفت اوکوز

آلدی . بز ایسه بوراده یوز کون چالیشیورز یوز درهم بلغور ایچون

اختیار بر کویلی

اوغلوم استانبولده سنی حیوان کبی یوکلته جکلر . آقچه یی ده

کهیا آلیر . بن اونی حمال اولمیه جغم .

بن حمال اولمیه جغم .

(۱) نجی کویلی (اشاره ایله)

یازی یازمه یی اول کیتمدن اوکرنمه یی اونوتما . بلکه کاتب اولورسک

(۲) نجی کویلی

یوق جانم سرایده رودوکجی باشی اولور .

(۳) نجی کویلی

یا دوستم استانبولده قاوال دیکلمیورلر .

Chá'ban

Au contraire, je pars pour les sauver de la misère.

1er

Crois-tu qu'on peut gagner de l'argent à Constantinople.

Chá'ban

Pourquoi pas, regarde Mémiche dans l'espace de cinq ans il a acquis trois champs et quatre paire de boeuf. Et nous, nous travaillons ici cent jours pour cent drame de boulgour.

le vieux paysan

Mon enfant, à Stamboul on te chargera le dos comme un âne et c'est le Kiahya qui empoche l'argent.

Chá'ban

Je ne serai pas un hamal.

1er Paysan

Il sera écrivain public, N'oublie pas d'apprendre à écrire ton nom avant ton départ.

2ème

Non Non il sera premier flûtiste au palais

3ème

Mon ami à Stamboul on n'aime pas trop écouter le pipeau

اختيار

اباه اوغلم دقت ايت. بن ده وقتيله سنك كبى پاره قازانمق ايچون استانبوله
كيتمشدم. يولده بولوبده كويه دونه جك قدر اتيام آجيقدى. غلطه ده بر
بر وار در اوراده كيدن پاره ده ازيورت. ايچكيسى حقيقتا تاتلى امّا ايله
[illegible] آدمى بوره يه چكر. [illegible] قاچار
~~[illegible]~~ [illegible] آدمه [illegible] [illegible] [illegible] پاره حكم ايستر
~~[illegible]~~ [illegible] آدمى جيب جيلقاق . . . .

(١) برنجى [illegible]

يا آناك؟ اختيار قاريجق سنسز نه ياپاجق . . .

شعبان

على دايى، نه سويله‌سه‌ك بوشنه. بن قرارمى ويردم. كيده جكم. آرتق بو كويه
صيغميورم. برازده استانبولى كوره‌يم. ١٠ [illegible] پاره قازانيرسه
عاجزه آنامى قورتاريرم.

(2) Cha'ban — شعبان

Je ne vous l'ai pas dit encore: — دها سزه سويلمدم

Dans ma cervelle vient d'éclore — بر قرارم وار بنم

~~Une~~ ~~bonne idée~~ ~~La bonne idée~~ un fort désir — ترك ايدرك

~~Je~~ J'ai décidé ~~de m'en aller~~ ~~de m'évader~~ c'est de partir — ~~كويى كيتمك~~

كويه كيتمك | كويه كيتمك

كيتمك ~~[illegible]~~ [illegible] بوكويه [illegible]

Le vieux

Mon enfant, prend garde, j'ai fait aussi dans le temps
Comme toi. Je suis allé à Stamboul pour faire fortune
mais jusqu'à ce que j'aie trouvé de quoi retourner au
village il m'a fallu travailler! Et surtout si tu goutes
de cette eau du diable et si tu passe par hasard un jour par
une de ces rues joyeuses de galata, tu es fichu.

1er

Et ta mère! cette pauvre femme que fera-t-elle sans toi

Cha'ban

~~Oncle Ali~~ C'est inutile ma décision est prise.

سزه دها سويلمدم

~~دها [illegible]~~

~~بر قرار ويرديم~~

كويمه كيتمك ~~[illegible]~~ قرار ويردم

~~اوت [illegible]~~

حياتمى بوراده بولوكره ديردم

Pour moi, n'est-ce pas bien dommage	حیف بزه قالوب حسرت
De végéter en ce village !	ایستیورم یالکیز ثروت
Oui, ce coup-ci	اوت اوشته
Je pars d'ici	یالکیز ثروت
Choeur	**شعبه قورو**
~~Cha'ban~~, ainsi	شعبه ایچه
~~Tu~~ pars d'ici ?	کوریده کیجه
Cha'ban	**شعبه**
Comme vers la fleur nourricière	بنم کبی آتیلر شاشی
Vole un papillons obstiné	قوجا بابه بر بلبقانلی
À vivre dans ta belle sphère	[illegible]
O Stamboul, je suis destiné !	[illegible]
Quelle carrière	[illegible]
Je peux m'y faire !	استانبوله !
Dans ce pays où roule l'or	استانبولده بن [illegible]
Je puis amasser un trésor	ایچی پاره طولو آلتن
Ô mon Aïché ô ma belle	[illegible]
À ton amour toujours fidèle	عایشه‌م بنم [illegible]
Je lutterais	عایشه [illegible]
Et je vaincrai !	[illegible]

بزمقاچ شاه [illegible] حسرت

یالکیز [illegible] ثروت

ادت ادت قرار ویردم

Amis, je vous le dis encore :
D'ans ma cervelle vient d'éclore
~~Un~~ fort desir
~~La femme de~~
c'est de partir
~~De m'en aller~~

ترك ايدرك
كوچ گيتك

Qu'importe ? Dans deux ou trois ans
Parmi vous, braves paysans
Je reviendrai poches sonnantes
Bourré de pièces trébuchantes
Mon idéal
Est génial

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
عاشه [illegible]

Rathm [illegible]

Choeur
Pars, bon Cha'ban ! ~~Pars bon voyage~~ ~~sur ton Jeml~~
Ne perd jamais ton courage
Et tache toujours être sage
bon voyage bon voyage

[illegible]

صحنه ۲

(میمش صرتنده هکبه الینده دکنکله کیریور .)

اوّلکیلر ؛ میمش

میمش

هایده باقالم شعبان حاضرمیسك ؟

شعبان

ایشته آغام هکبه‌لرم

میمش

کوالنی اونوتمه‌سك یولده اکلنیرز .

شعبان (کوالنی کوستره‌رك)

اوده ایشته آیلیو رمیم

اختیار کویلو (محتشم)

هانی یولجیلکمی ؟

میمش

باز صوك سرینلکده .

شعبان

ایابه آغام اقشامه قالمیالم آنام طویارسه بنی قوغوورز .

(۲) نجی کویلو

آفرین سزه بویله‌جه دکیزه یوله اوله‌رزه خبر ویرمك یوقمی ؟
کورطه، صوحوه بنوه حاضرلاردق .

~~Scène II~~

(Mémiche rentre en scène avec une besace sur le dos et un baton à la main.)

Scène II.

Les précédents et Mémiche

Mémiche

Voyons Cha'ban, ~~es-tu~~ prêt ?

Cha'ban

Voila tout mon bagage.

Mémiche

N'oublie pas de prendre ton pipeau, cela va nous amuser en route.

Cha'ban

Le voilà aussi.

Le vieux

~~Et quand~~ partez vous ?

Mémiche

Vers le soir quand il fera un peu plus frais.

Cha'ban

Partons immédiatement. Car si ma mère l'apprend ~~me~~ j'aurai des histoires.

2em (à Mémiche)

Tu es impardonable de t'en aller ainsi subitement sans nous avertir. Nous vous aurions préparé quelques provisions pour la route.

نیتم یوق ایدی . استانبولده بکجیسی اولدیغم محله‌ده بر بکدن بر
اونك دعواسنده شاهد یازمشلر . بو بك بکا چوق ایلیکلك ایتدی کوزنده
استانبوله دعواده بولونمغم ایچون چاغیرمش . بکا مکتوب یازمش هر حالده کلملیم
ایکی کون صکره آقچای اسکله‌سندن واپور وار ، قالقوب بوکون چیقمالی بیتشمه‌یه کیتمز

اختیار کویلی

ایشته ، چوجقلر ، ممیشه بال ، یمورطه ، پینیر صوجق کتیرك ، استانبولده یرکن بزی خاطرلاسون

کویلیلر

پك اعلا . هر کس (ایلندن کلدیکی قدر) کتیرسون

صحنه ۲

ممیش ، شعبان

ممیش

آی شعبان . آناك طویارسه بکا بد دعا ایده‌جك

شعبان

صکره دعا ایده‌جك

ممیش

شعبان سن بندن بر شی صاقلامزسك . سنك بوکون بر دها استانبوله .

Mémiche

Je n'avais pas l'intention de partir encore. J'ai reçu ce matin une lettre de Stamboul, d'un bey qui habite le quartier donc je suis le gardien. Il a besoin de moi comme témoin dans un procès. Ce bey a été très gentil pour moi. Je ~~ne~~ peux pas lui refuser ce service. Il faut m'écrit-il me trouver sans faute ~~samdi~~ le jour du procès à Constantinople. Il ~~faut~~ a fallut prendre le bateau qui part demain d'Aktchaï.

Le vieux

Alors! enfants apportons pour mémiche un peu du miel, des oeufs, du fromage et du soudjouk pour qu'il se souvienne de nous en les mangeant à Constantinople

Paysans

Très bien. Très biens que chacun apporte ce quil peut.

Scène III (ils sortent, Mémiche et Cha'ban restent)

Memiche, Cha'ban

Mémiche

Si ta mère apprend ton depart elle me maudira.

Cha'ban

Plus tard, elle te benira.

Mémiche

Cha'ban, toi tu ne me caches rien, Il doit y avoir

کیتمکه قالقشدیکزده بر سببی وار ایسه حالا اوکرنه‌یم .

ممیش

نه بکا سویله‌یه‌مزسک

شعبان

بیلیورسک یا، بن اول فاطوشه‌یه نشانلی ایدم . طبیعتلرمز باریشمدی . نشانی بوزدرلر . صکره عائشه ایله نشانلاندم . بکا فاطوش [illegible] . سوداسندن خسته اولنجه بر کون بکا آناسی کلدی . فاطوشه‌نک دردندن اغلایه‌رق . بر قاچ زمان کویدن کیتمه‌مه [illegible] رجا ایتدی . [illegible]

زاتاً عائشه‌یه ده [illegible] اوته‌یی آلمه لازم . سنده بر پاره قازانمق ایچون استانبوله کیتمک [illegible] دیم [illegible] بنده استانبوله واره‌یم فرصت ایدی . بر قاچ پاره قازانمق [illegible] .

ممیش

یا عائشه ؟

شعبان

او داها اون درت یاشنده . بن استانبولدن دونونجه‌یه قدر اوده اولنمه وقتی کلیر .

ممیش

زواللی قیز کیم بیلیر نه قدر آغلایه‌جق !

une ~~cause~~ raison pour que tu partes ainsi subitement.

Cha'ban

Oui

Memiche

Tu ne peux pas me le dire ?

Cha' ban

Ecoute, tu sais que j'étais fiancé à Fatouche. Nos temperaments ne se sont pas accordés. Nous avons rompu. Puis je me suis fiancé à Aiché. Fatouche tombe malade d'amour et de Jalousie. Sa mère vient un jour en pleurant me prier de quitter le village pour quelques temps. Je caressai d'ailleurs l'idée d'aller à Stamboul pour faire une petite ~~fortune~~. L'occasion s'en presente et je profite. Voilà ~~la cause~~ la raison.

Mémiche

Et Aiché ?

Cha'ban

Elle n'a encore que quatorze ans, jusqu'à ce que je reviens elle aura l'âge de se marier.

Memiche.

Pauvre fille ! comme elle va pleurer.

شعبان

بن اونی استانبولدن بونجوقلر بونجوقلر كوندریرم اوینار .

ممش

حاشا ! بونجوقلر سنك یریكی طوتارمی ؟

شعبان

بونجوقلر ایشیلدییه‌جق قادینلر هر دردینی اونودورلر .

(ممش حكمه‌سنی قاریشدیریر . شعبان اوزاغه طوغرو باقار .)

شعبان

اونه ؟ امان آللهم ایشته بیتدی . خورموز باجیم كلدیلر .

ممش

خیر اوله ؟

شعبان

آنام ! یانندهده عائشه .. بورایه كلیورلر . مطلقا خبر آلدیلر
ینه صاقلانه‌جغم . بنی صورارلرسه عموجه‌مه زیتونلغه كیتدی دیرسك
(شعبان اوطه‌نك آرقه‌سنه صاقلانیر)

صحنه ٤

شعبان ، ممش ، خورموز ، عائشه

Cha'ban

Je lui enverrai de Constantinople des verroteries et des chaînes qui vont la distraire.

Memiche

Mais tout cela ne te remplacera pas mon garçon

Cha'ban

Devant les chauses qui brillent les femmes oublient tout chagrin.

(~~Me~~ Memiche est en train d'arranger ses sacs cha'ban regarde au loin)

Cha'ban

Ô mon Dieu !

Memiche

Quesqu'il ya donc

Cha'ban

Ma mère ! Et Aïché. ~~Toutes les deux~~ Elles viennent ici. Elles ont surement appris quelques choses. Dis leur que je suis allé à Zeitinlik chez mon oncle.

Scène (Cha'ban se cache derrière les meubles)

Cha'ban, Memiche, Hurmuz, Aïché

(3)

Hurmuz à Mémiche — هرمز

Où donc a disparu Chá'ban,

Ce paresseux, ce sacripant ?

Cha'ban (de sa cachette)

C'est charmant, c'est charmant,

Bonne maman !

Mémiche (hésitant)

Lui ?... Chez son oncle, je suppose...

Mais j'ignore pour quelle cause.

Hurmuz — هرمز

Chez son oncle ? Tu me surprends !

Aïché — عایشه

Mère, son regard n'est pas franc

Chaban de sa cachette

Ça se comprend !

Hurmuz — هرمز

On m'a conté que cet ignare

A formé le projet bizarre

De se rendre à Stamboul

Il devient tout à fait ma boul !

Aïché	
De Mémiche il sera sans doute	بلکه سه بزیم ممیش
Le compagnon de route,	خبر آلدم بو مختار ده
Les paysans l'ont declaré	کیه یوریسه سوکونه حکایه
Parle donc, est-ce vrai ?	طوغرو سویلیر ؟ سویله آغا
<u>Mémiche (à part)</u>	ممیش (کندی کندینه)
Le diable emporte	~~بوسه~~ بوغندور بزیم مختار !
Ces indiscrets !	سوزمی طوتار ؟
(Haut) Je .... je l'ignore	(جهراً) والله بیلمم
<u>Hurmuz</u>	<u>هرمز</u>
~~L'audace est forte~~ !	
Dis, et son bissac que voilà	هکله سنی ده باجه شوراده
Que fait-il là ?	نه گزییور او بوراده
<u>Mémiche</u>	<u>ممیش</u>
Ce n'est pas à lui	هکله او نک دکل
C'est un sac à autrui	طوقوز عایشه حکیل
<u>Aïché</u>	<u>عایشه</u>
C'est moi qui l'ai cousu !	اوی الله دیکدیم
<u>Cha'ban (de sa cachette)</u>	
Je suis fichu !	ایواه بیتدیم
<u>Aïché</u>	<u>عایشه</u>
Ah pauvre fiancée	بچاره قالدم
Si vite délaissée	آیرلدی یکیده بوده ~~آیتلدم یارم~~

Ensemble	هپ برلکده
Hurmuz et Aïché	عائشه و هرمز
Dans quelque sombre gîte	نرده ده ، نرده ده
Le mauvais garnement	اوغلان ، اوغورسز ،
Pour fuir notre poursuite	اوده ده ، دره ده
S'est caché sûrement.	آرارز ، بولورز
Cherchons à droite, à gauche	[illegible]
Même dans sa sacoche	[illegible] برچوب
Nous le découvrirons	[illegible]
Et nous le châtirons	[illegible]
Cha'ban (de sa cachette)	شعبان (قیرلدیغی یردن)
Pourrai[illegible] la fuite	بر قاچه‌م [illegible]
Quitter ce logement?	[illegible] آرادله
On est à ma poursuite	[illegible]
Avec acharnement.	آرارلر بولورلر
On cherche à droite, à gauche	[illegible]
Jusque dans ma sacoche!	[illegible] برچوب
Ils me de couvriront	[illegible]
Et me savonneront!	[illegible]

<u>Mémiche</u> (~~quoi~~ [illegible]) [illegible]

Helas ! pour que j'évite [illegible]

Quelque dur Châtiment [illegible]

Je voudrais vite vite [illegible]

Prendre l'aile du vent [illegible]

Ah ! maudite sacoche ! [illegible]

Ah ! la sale anicroche ! [illegible]

Elles l'attraperont [illegible]

Et nous en pâtirons ! [illegible]

([illegible])

عايشه

[illegible]

هرمز

[illegible] .

عايشه

[illegible] ؟

[illegible]

[illegible] .

[illegible]

[illegible] .

Aïché (~~trouvant~~ Cha'ban)

<u>Mère</u>, ~~voila~~ voici Cha'ban

<u>Hurmuz</u>

Méchant, où vas-tu ?

~~Cha'ba~~ Aïché

Où vas-tu parles.

Cha'ban

À Stamboul.

<u>Hurmuz</u>

À Stamboul ?

شعبان

أوت استانبوله

عائشه

دیمك بنی براقیورسین

هرمز

بزه آجبا نه اوله جق ؟

شعبان

آنا بن سکا قاچ دفعه سویلدم بن آرتق بو کویده اطوره میورم [illegible]
[illegible] .

هرمز

یا بو قیز نه اوله جق ؟ (عائشه آغلیور)

شعبان

بو [illegible] سکا باقاجق

عائشه

سنسز یاشامق [illegible] (هرمزه) [illegible] فاطمشه ده
اویله یاپدی . [illegible] . کیم بیلیر استانبولده نه کوزل قیزلار
بن آرتق [illegible] . (آغلار)

(شعبانه)

[illegible]

Chá'ban

Oui à Stamboul

Aïché

Tu m'abandonne ?

Hurmuz

Que deviendrons-nous ?

Chá'ban

Mère, je t'ai déjà dit que je ne peux ~~plus~~ rester dans ce village, De cette vie monotone J'en ai assez comprends-tu ? J'en ai assez.

Hurmuz

Et cette fille ? que deviendra-t-elle ?

(aïché pleure)

Chá'ban

Elle va te soigner.

Aïché

Vivre sans toi, jamais. (s'adressant à Hurmuz) Maman Chá'ban ne veut plus de moi, il veut m'abandonner, il a fait la même chose à Fatouche. Qui sait que de jolies filles il trouvera à Constantinople. Moi je ne veux plus vivre. Je me jetterai dans le puit.

Mennich

Vois-tu où nous en sommes maintenant ?

Cha'ban

Mais, Aïché, pourquoi pleure-tu ? Est que tu doute de mon amour

Aïché

Si tu m'aimais.... tu m'aurais épousée

Cha'ban

Ne somme nous pas fiancés ?

Aïché

Mais je ne suis pas encore ta femme.
Si tu pars je ne reste non plus avec ta mère
Je ne suis qu'une étrangère chez vous.

Cha'ban

Qui va soigner alors ma mère ?

Aïché

C'est à toi d'y songer ~~moi je ne reste plus non~~

Hurmuz

Tu vois Mémiche - C'est toi qui est la cause de tout ce qui arrive.

Mémiche

Je vous assure mère Hurmuz que c'est Cha'ban qui insiste pour partir malgré mes conseils. Vous n'avez qu'à le retenir ici

Cha'ban

Je sais partir aussi seul.

شعبان Mémiche

عائشه نچون بویله آغلیورسڭ . بنی سومیورمیسڭ

عائشه

سوسه ایدڭ بنی آلیردڭ

شعبان

یاوقلو دکلمییز

عائشه

لکن هنوز قاریڭ دکلم . بن آرتق آناڭله ده اوطورمام چونکه اوده یبانجی یم

شعبان

یا آنامه کیم باقار .

عائشه

اونی ده سن دوشون

هرمز (ممیش) Mémiche

آه ممیش بوتون بونلره سن سبب سڭ

ممیش

بنم قباحتم نه ؟ کندی بویله یالواردم شعبانه . اگر ایسترسڭز بوراده طوتڭ والسلام .

شعبان

بن یالڭز ده گیتمه‌یی بیلیرم .

Mémiche

Voyez-vous !

Hurmuz

Entêté comme ton pauvre père (au moins tu devrais épouser Aïché avant ton départ.

Mémiche

Excellente idée.

Aïché (à part avec joie)

Mon Dieu ! Est-ce un rêve ?

Hurmuz (à Mémiche)

Tu peux bien j'espère retarder ton voyage de quelques jours.

Mémiche

Impossible. Je dois être cette semaine à Constantinople. Si Cha'ban veut nous ferons le mariage tout de suite.

Hurmuz

Tout de suite ? mais comment ?

Mémiche

Très simple. Nous n'avons qu'à appeler l'imam et quelques témoins. Si Cha'ban consent.

Cha'ban

Pourquoi pas ? Aïché n'est-elle pas ma fiancée

محمه

گوردیکزمی mon enfant.

هرمز (شماته)

آه اوغلم بن اکلادیم که سنده حقیقتاً بابک گبی ینه قفاله قویدیکمی

اونده وازگچه‌جکسک بابه‌ی گیتمه‌دن اول عائشه‌یی نکاحلایه‌جقده

قرجقده راحت یاشه.

محمه

هاه گوردیکزمی اشته بو اعلا

عائشه (کندی کندینه سوقیه)

آمان یاربم بر رؤیامی؟

هرمز (محمه)

سنده دوکونه قدر اوله‌جغه قدر قالیرسک دکلمی!

محمه

قابل دگل بن بو هفته ایچینده استانبوله وارملیم. اگر شعبان راضی اولورسه نکاحی شیمدی قیلار بیله چیقارز.

هرمز

شیمدی؟ نصل اولور؟

محمه

نصل اولاجق امامی چاغیریرز نکاحلرینی قیلار اولور بیتر. اوت نه شعبان؟

شعبان

بکوبه الحق عائشه بنم یا دوقلیم دکلمی! نصل‌ایسه نکاحلانه‌جق دکلمی.

هرمز

آفرین اوغلم. برخوردار اول.

محمه (هرمزه)

هایدی سن گیت امامی اکتیش آفلات بزده کویلیلری چاغیره‌یم

Ne marierons-nous pas un jour maintenant ou après c'est la même chose.

Hurmuz

Bravo mon enfant.

Mémiche (à Hurmuz)

Allons ne perdons pas de temps. vous allez voir l'imam pendant que je vais avertir les amis. (~~Hurmuz sortent~~ et Mémiche sortent.)

~~Scène~~ Aïché

Tu m'aimes donc encore ?

Cha'ban

Ai-je jamais cessé de t'aimer ?.

Aïché

Pourquoi pars-tu alors. ?

④

(عشقبوزلق [illegible])

عائشه (شعبانه)

[illegible]

شعبانه

[illegible]

عائشه

Aïché avec un sourire ~~[illegible]~~

Cha'ban tu disais que tu m'aimes ?	[illegible]
Alors pourquoi ce stratagème ?	[illegible]
Ne comprends-tu pas mon émoi ?	[illegible]
Si tu pars, je voudrais te suivre.	[illegible]
Ah ! loin de toi pourrai-je vivre ?	[illegible]
Tu peux donc vivre loin de moi ?	[illegible]
Chaban	شعبانه
Par ces étoiles pures	ایکی کوزك سنك
Que sont tes deux beaux yeux,	[illegible]
Tu m'es plus chère, je te jure,	[illegible]
Que la clarté même des cieux.	[illegible]
Lorsque je vois sourire	[illegible]
Tes deux lèvres en fleur	[illegible]
Je ris, je chante, je respire	[illegible]
Je me dis : voilà le bonheur !	[illegible]
Moi l'être solitaire,	[illegible]
Qui passe mon chemin	[illegible]
Sans qu'une main sincère	[illegible]
Se tende vers ma main,	[illegible]

C'est toi que j'ai trouvée	بن گوکده آرارکن
Comme on trouve soudain	یرده بولدم سنی
En creusant un jardin	اندیرسك اکندهسنی
La fortune rêvée. ~~Ah~~	عجبم مسعود سنی
<u>Aiché</u>	عایشه
Cha'ban, tu sais me consoler	شعبان حاطمی دللیسن
Mais alors.... pourquoi t'en aller ?	یه ~~[illegible]~~ ایدیر هر حتك
Puisque, quand tu me vois sourire	بیلییك سنی بوباغك
Tu ris, tu chantes, tu respires	دیرك نکا بن گولدکجه
Tu te dis : voilà le bonheur !	دیرك : « بوکلر دوداغك
Alors, ô cher menteur	~~حوش~~ سنك، هوش بکه! »
Pourquoi loin du village	مادم ~~الظالم~~ مادم بیله ییوریك
Comme un oiseau volage	بیکوده کیدیورسك
Si brusquement t'enfuir ?	بنی سنی بحیره
N'est-ce pas me trahir ?	نیلم ایدیورسك
<u>Cha'ban, avec enthousiasme</u>	<u>شعبان</u>
Tu n'as donc pas compris encore	اکلامدك عایشه جکم سنی
Quelle ambition me dévore ?	بیکوده لییدیریم
Je traîne la misère ici	بیکوده سنی تاکی‌یه
Sous un destin qu'en vain j'implore.	بوگوده تیحه ایدیورم
Dois-tu donc en souffrir aussi	قوزنم عایشه بن دیکله

Je veux quand tu sera ma femme,	نه كدرم بنه بو كونيه
Je veux que nul souci	ایسته‌مم یاریمه بنه
N'assombrisse ton âme	آجی قاطمه سنکله
Voilà pourquoi je dois partir	کوندیه اوزاقده اوللالیم
Je travaillerai sans faiblir	بو حونیه بو للالیم
Pour ton bien, pour ton avenir,	استانبوله یوللالیم
Toi si jeune, si belle!	عائشه‌م سن ملکسك
Est-ce cette raison	دانا نه جیقم بن
Que ta bouche cruelle	بو سعادته کبی سن
Appelle Trahison ?	عمر سوره جکسك

<u>Aïché (appuyant sa tête sur l'épaule de Chaban)</u> — <u>عائشه</u>

Non, tu n'es point frivole	بیلیرم شعبانم
Je crois en ta parole	دکلسك دقلی سن
Cela m'afflige, helas!	قورباپه دلسوز جانم
De te savoir là-bas	کیده‌جکسك تک یالکز
Seul, jouant ton penible rôle	دکمه زیله آجیه
Sans que personne te console.	ناید ایرمز الیته حونه
Mais ne te décourage pas.	یوبلك آجیه دولوسونه شعبانه
Va, de ta fiancée	سنی تن کلوره رم
La fidèle pensée	جیتکه بیم کوکلم
Suivra, suivra tes pas.	هیچ براقمانه سنی اینانه

Ensemble

Cha'ban

Par ces étoiles pures	يركلر عوراتيدم كوزكه
Que sont tes deux beaux yeux,	يلديزلي ... باشقوه
Tu m'es plus chère, je te jure,	اينانه شعبانك يوزينه
Que la clarté même des cieux!	بنجه شنك دنيا يوكوه

Aïché

Par ces lumières pures	اينانديم سوزكه
Qu'on voit au fond des cieux,	يلديزلر باشقوه
Ton image, je te le jure,	باقحه باشقه‌قين لوزينه
Sera dans mon cœur et mes yeux!	بنجه ... سوكوه

(Ils s'embrassent, Memiche arrive et les surprend)

صحنه ٥

~~...~~ شعبان، عايشه، ممیش، امام، هرمز، كويليلر.

ممیش

خواجه افندی (امامه طوغرو كلكده ايكن خواجه مؤذنی) ها شوپله.
كل باقالم بيراز دها كچ قالیرسه كنجلر اوقدر كيديه نكاحلرینی كيديلری
قیلماجقلر. (امام بتخسه طوغرو ... كولي كيرر.)

ممیش (شعبانه عايشه‌يه)

ايكيڭز باقالم خواجه افندينك الني. (شعبانه ديه)

— —

Scène V

Cha'ban, Aïché, puis Memiche, Imam, Hurmuz et Paysans.

Mémiche (au fond qui s'adresse vers l'Imam)

C'est parfait. (~~s'adressant aux jeunes~~ s'adresse vers l'Imam)
Hodja effendi dépechez-vous un peu,
sinon ils n'auront plus besoin de vous.

(Hurmuz et quelques paysans rentrent)

(Memiche s'adressant à Cha'~~ban~~ et à Aïché)

Voyons embrassez ~~...~~ la main de Hodja

خواجه

چوجوقلرم شیمدی دیڭله‌یڭ (عایشه‌یه و اوده‌یه) بر جوقدن اول قزم .

عایشه (هورموزه بوینه صاریله‌رق اوپر)

آه ننه جکم

خواجه

دنیا بر کونده هم نکاح هم آیریلق جانم بر قاچ کونه قالمیورمیدی . هم داوولسز زورناسز بویله نکاح .

(سقباته)

ممیش

مراق ایتمیڭ کویلره خبر ویردک شیمدی داوول زورنا هپ کلیر . بزه قالانلرمیا استانبولده دعوام وار . عجله ایتمه‌مز لازم . عایشه‌ڭ ... نکاحلرینی یاپیورمیسکز .

خواجه

شاهدلر ؟

کویلیلردن بر قاچی

بز بز ...... بز ......

خواجه (سقباته) deux témoins

سن کل بابام اوغلوم (عایشه‌یه) سنده ...... (سقباته) اللهڭ امری پیغمبرڭ قولیله سنی عایشه‌یی آلدیکمی Hodja

سقباته آلدم

~~Chaban~~ Hodja ~~Ensemble~~

Longue vie à vous, mes enfants !

Aïché (Embrassant joyeusement Hurmuz)

Oh ma chère petite mère.

Hodja

C'est la première fois que j'assiste à un mariage si pressé. En même temps mariage et séparation Et un mariage sans musique

Memiche

Soyez tranquille nous l'aurons tout à l'heure. Tout le village est averti.

Hodja

Voyons qui seront les témoins ?

Les paysans

Nous.. nous....

Hodja :

Il y en a beaucoup trop. Toi.... et vous (à Chaban) séparez-vous d'abord, autrement il n'y aura plus moyen de vous unir.

خواجه (عایشه یه)

سن ده شعبانی ~~قاینیه الله~~ زوجه‌لغه قبول ایتدیکمی ؟ ([illegible])

هرمز (عایشه یه)

سویله‌سه‌کزه قیزم اوت دییه‌سه‌کزه.....

عایشه

أ.... وت

خواجه (شاهدلره)

سزده شاهد اولدیکزمی ؟

کولیلر

اولدق اولدق ...

~~خواجه~~

~~هادی ایکیکز بر یصدیقده قوجایکز~~ ([illegible])

خواجه ~~[illegible]~~
هادی ایکیکز بر یصدیقده قوجایکز

(5) Qu'Allah vous prenne sous son ~~aile~~ ~~[illegible]~~

Vous accorde longs jours! — ربم سزه چوجوقلر

L'un à l'autre fidèles, — اوزون عمر ویرسین !

Que prospères soient vos amours! — مرادیکزه ایرسین

Ici-bas que Dieu vous unisse — شباب ؟ ایشته سزه یاریم

Et vous bénisse! — هر بر ایشکزده الله

انشا الله .

خواجه
~~هادی ایکیکز بر یصدیقده قوجایکز~~ .

Et toi Aïché de ce côté là ... c'est ça ....
(à Cha'ban) Et maintenant dis-moi Cha'ban
Par l'ordre de Dieu et le conseil du prophète
as-tu accepté Aïché comme épouse ?

Cha'ban

Oui

Hodja (à Aïché)

Et toi, Aïché, as-tu accepté Cha'ban comme mari ?
(Aïché perite)

Hurmuz (à Aïché)

Mais oui allons tout de suite ne laisse pas passer du temps parler vite ...

Aïché

Ou ... i ...

Hodja (aux temoins)

En êtes-vous temoins !

Les deux temoins)

Oui nous en sommes temoins.

Hodja

Vieillissez sur le même coussin.

(اُدوده زوریا سه کیفبلیدر)

مجمه

اشته کویلیده کلیورلر .

صحنه ٦

⑥ أدلکید ٤ کویلید ~~وصیلفیخه~~ دُودل زدرنا

<u>Chœur joyeux</u> — قورا

Par cette splendide journée — اشته بو مبارك بر کونه

S'est accompli leur hyménée. — قوشلر یاپار بوی دوکونه

Camarades, chantez, riez, — بایدوس آریقه، بایدوراش

Fetez les jeunes mariés ! — سوزلشیر شعبان عایشه

~~Mémiche (désignant Cha'ban à part~~)

H~~[illegible]~~ <u>d'une voix cassée</u> — <u>هرس</u>

Mes doux agneaux, chantez, riez — بایدوسه آریقه کوبده اشه

Fetez les nouveaux mariées — شعبانه باشا، باشا عایشه

Chœur — <u>قورا</u>

Elle songe — songe funeste — اناییده کلدی هرس

Et l'âge passé mais si doux — کنجلکی خاطرلادی

Qui, comme ces jeunes époux, — دوه آلیرکه دیه نفس

Elle avoit ses dents et le reste ! — شیمدی شو جیره جابلادی

! <u>Cha'ban à Aïché</u> — <u>شعبانه (عایشه یه)</u>

Te voila ma femme... et je pars — اشته آریقه سه جاریک .

On entend la musique.

Mémiche

Voila les paysans qui arrive

Scène 6

Les précedents et les paysans et paysannes musique en tête. (hautbois et Davoul)

En cette robe nuptiale — دوکن بنم بر باریجک

Combien ta beauté virginale — دونی سنی بولوردم بو

Caresse mes regards ! — ادونوتمه بنی سن

Quelle volupté, quelle fête, — نه صفا نه کلر سنی بولور

Lorsque, notre fortune faite — اوکونده بزه بایرام اولور

Nous serons réunis plus tard ! — آیرلاز هیچ کوکلم سنده

<u>Aïché</u> — <u>عائشه</u>

J'attendrai cette heure bénie, — بونده ~~صو~~ صوکره ککلرم بو

Cet heureux temps, — هپ اولیاری

Comme une pauvre fleur ternie — فصل کلدیکیجه

Attend l'approche du printemps — برالتنده ایلک بهاری

<u>Choeur</u>

Par cette splendide journée, etc. .·. —

(7) . Danse

<u>خورا</u>

ایشته یا مبارک بو کون الخ

نه چوجقلر ..... اوده اولند چابارده قیاله وارملی یز . بوراده

ذوقده صفایه ولاره ده داوربزی ککلرمز . هایدی شعبان سنده

بیلکی برچی طوبلا (شعبانه — هکلزنه بردده عائشه یه باقار)

نه او ؟ دوشونیورسک یوقسه فکرنی دکیشدیردکمی ؟ سن استرسک قال

احتیار کوبلی

توکلی دکل نکاحده کرانت دار دیرلر .

(١) بعض کوبلی

طوغریسی بو شعبانک یرینه آلسهم عائشه یی براقوبده استانبوله کیده مزدم

ایشه مزده مزده شعبانه باقار . شعبانه برلیه بردده عائشه یه باقر ده تردد ایدر

Mémiche

Voyons mes enfants il faut qu'avant la tombée du soir nous nous mettions ~~en route~~. Si nous continuons à nous amuser ainsi, nous perdrons le bateau. Voyons Cha'ban ramasse tes effets (Cha'ban reporte son regard sur son sac et sur Aïché.) Cha'ban ~~as-tu changé~~ tu réfléchis, changé d'idée ? Si tu veux, reste.

ممش (شعبانه)

بنده سنك يركده اولیم قالیردم .

هرمز

اویله یا قال اوغلادم قال

ممش (شعبانه)

زحمتمه عایشه‌یه بونجوقلری سه کتیره کوندیریرم.

شعبانه ایکی صحنه‌ده

(8)

Cha'ban, Choeur.

Cha'ban (au premier plan)(à part)(entre les deux sentiments — شعبانه

Elle est si belle !... et je la quitte ! — نه قدر کوزل [illegible] عایشه‌م

Dois-je rester ? dois-je partir ? — نصل براقوب کیده‌یم

Voilà que maintenant j'hésite... — شاشیردم نیلیه‌یم بیلمم

Il faut cependant en finir !... — جزئ نصل ترک ایده‌یم

Choeur. au 2e plan sotto-voce — قورو

Voyez Cha'ban, comme il médite ! — دوشونیور باقك شعبانه

Sans doute, il songe à sa petite. — عایشه‌نی فکرینه سویله

Cha'ban à part — شعبانه

Dois-je partir ? dois-je rester ? — یاربی نصل ترک ایده‌یم

Elle est si belle et je la quitte ! — شاشیردم نیلیه‌یم بیلمم

Pourrai-je la quitter — بردیرم کیده‌یم

Perplexité maudite — بردیرم کیتمه‌یم

Le vieux paysan

Il y a dit-on du miracle dans le mariage

1er paysan

Si j'étais à la place de Cha'ban je ne serai pas parti ... laisser ... (Aïché regarde tristement Cha'ban) une femme si belle .... il faut être rudement insensible.

Mémiche

Et moi je resterai aussi.

Hurmuz (à Cha'ban)

Oui mon enfant reste ... reste ...

Mémiche

Moi ~~j'enverrai~~ Aussi j'enverrai les verroteries. ...

[illegible]

comme en rêve

Songeuse et la marche incertaine	بکیدیغی کوزل عائشم
Fredonnant de sa tendre voix,	آغلایرده صویه کیدر
Elle va dans le bois	هم توزلی سوکیر هم
Puiser à la fontaine.	شعبانی یار ایدر
La pauvre âme aux bois	چوجه باشنده شعبانی
Ne m'y verra pas à cette heure	کوزل عائشم کوربنیه
Voilà mon aïché qui pleure...	طوتار صبایه حلجانی
Je la vois, je la vois!...	آغلار ایچه ایچه
(Revenant à lui)	
Non, non! Coûte que coûte	خایر خایر کورنم
Je m'en vais, c'est bien décidé!	قلدیر دیردم بم تیکه
A suivre ma nouvelle route	یولی کیدر صورمام
Je me suis par trop attardé!	قالدیر دیردم بم تیکه
Choeur, avec un peu de raillerie	قورو!
Il s'en va, plus de doute!	کیدیور کیدیور
Bon voyage, Cha'ban!	شعبان بزاری
Sur ta nouvelle route	شعبانه ترك ایدیور
Vole comme le vent!	شعبانه آسه الیریب

1ère Paysanne moqueuse.

De Stamboul, je te prie. — استانبولدن بکا
Apporte à ton retour — قوزوم شعبانه گتر
Quelque verroterie. — برقاچ گوزل اویا

2ème paysanne même jeu

Au nom de ton amour, — بنده سودیگم
Je demande à mon tour — سودك بیلدیگم
Un peu de sucrerie. — بادم شکرلری

3ème Paysanne, même jeu.

Pour moi petit Cha'ban chéri — بنجوده آزیجه
une boite de poudre de riz — سوره ایله زنبقه
(on rit. on se presse autour de lui on le tiraille.)

Chœur. — قورا

Nous te souhaitons bon voyage! — گیتسین شعبان سلامتله
Mais pas de femmes, pas d'excès! — دوقنمسون قادینه بر ذره
A part ça, bon succès! — آرتق هایدی گیدك

Cha'ban — شعبان

Qu'importe votre persiflage! — سز طورمایك آلای ایدك
Je m'en vais, c'est bien décidé — قرار ویردم بن گیدیورم
Je suis jeune, j'ai du courage, — گنجم هپ ایشیدك
Par le ciel je serai guidé. — دوغرم گیدی بعجه جیلرم

Choeur ~~Choeur~~. قورو

Bon voyage, ami, bon voyage! كيت كيت شعبان سوكلم

Les paysannes كويلو قيزلر

Hélas il s'en va, le méchant! كيدر شعبان بزى براقدى

Dieu! que ferons-nous sans Chaban? دونكى كى نه جبرى

Les paysans كويلولر

Bon voyage amis bon voyage! آى سن ايدى آى سن ايدى

Les paysannes كويلو قيزلر

Pense à ton Aïché, sois sage! عائشه‌يى صاقين اونوتمه

~~Chéban~~ قورو

Bon voyage, ami, bon voyage! بزى آيقه يوقه طوتمه

Souviens-toi du village! كيت ، كويى اونوتمه

Rideau